

Spis treści

NR 4 (369) KWIECIEŃ 2002

Poprawa zdrowia publicznego przez bezpieczne i higieniczne warunki pracy VII Światowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych 28 kwietnia 2002 roku	2
Modelowanie wypadków przy pracy (1) <i>Leszek Pietrzak</i>	3
Komputerowe bazy danych dostępne w Polsce jako źródła informacji o bezpieczeństwie i higienie pracy <i>Barbara Szczepanowska</i>	7
Źródła pól elektromagnetycznych – monitory ekranowe <i>Krzysztof Gryz, Jolanta Karpowicz</i>	13
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	18
Rozwiązania ograniczające hałas uderzeniowy prasy mechanicznej <i>Jan Sikora, Krzysztof Kosała</i>	21
Świadectwa Państwowej Inspekcji Pracy dla kolejnej grupy pracodawców	25
Warunki aktywacji elektrostatycznej włókien pneumatycznych a ich trwałość <i>Agnieszka Brochocka, Katarzyna Majchrzycka, Sabina Domaradzka</i>	26
Świat i nauka	30
Niektóre uprawnienia i obowiązki pracodawców i pracowników <i>Ewa Zduńska</i>	31
Z prasy polskiej	32

Miesięcznik
BEZPIECZEŃSTWO PRACY
nauka i praktyka
ukazuje się od 1971 roku
Wydawca: Centralny Instytut
Ochrony Pracy
Adres wydawcy i redakcji:
00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 623-36-75; fax: 623-36-93
http://www.ciop.pl/bp
e-mail: bezpi@ciop.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ I KOMITET:
doc. dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUŁ
dr hab. MARIA KONARSKA, prof. CIOP
doc. dr HALINA PUCHAŁSKA
mgr BARBARA SZCZEPANKOWSKA
(red. nac.)
dr inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komit.)
URSZULA MANICKA, ELŻBIETA MAUER
(red. tech.)
Projekt okładki: Karol Śliwka
Okładka: Monika Pobóg-Malinowska – *Zrób
sobie przerwę*. Wyróżnienie na ogólnopolskim konkursie na plakat bezpieczeństwa pracy. CIOP, 1997

Wydawnictwo jest indeksowane w: CISDOC, HSELINE, NIOSHTIC, OSH-ROM, INDEX CO-PERNICUS

Rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega się również prawo skracania materiałów przeznaczonych do publikacji oraz dokonywania poprawek redakcyjnych. Artykuły są recenzowane.
Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia, reklamy i wkładki, za których treść nie odpowiada. Skład, przygotowanie, druk i oprawa EFEKT 03-802 Warszawa, ul. Lubelska 30/32
Ark. wyd. 8, ark. druk. 2,5, format A4. Nakład 3000.
Cena 1 egz. 10 zł

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty do 5. każdego miesiąca poprzedzającego okres rozpoczęcia prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 532-87-31, 532-88-16, 532-88-19, 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku i odpowiednio: do końca lutego – prenumerata od 1 kwietnia, do 31 maja – prenumerata od 1 lipca, do 31 sierpnia – prenumerata od 1 października. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze.

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: JARD PRESS 01-207 Warszawa, ul. Karolkowa 28, tel. 631-48-88, KOLPORTER 02-237 Warszawa, ul. Instalatorów 7c, tel. 577-14-27, tel. kom. 0 602-411-647 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel. 836-69-21. Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

STRESZCZENIA

PIETRZAK L.: **Modelowanie wypadków przy pracy (1)** 3

W artykule przedstawiono podstawowe modele wypadków przy pracy wyjaśniające proces tworzenia wydarzenia wypadkowego, opisujące przebieg wypadku i jego skutki. Przedstawiono zostały metody modelowania sekwencji zdarzeń i sytuacji wypadkowych. W drugiej części artykułu zostaną przedstawione modele stosowane do badania wypadków i do celów statystycznych.

SZCZEPANOWSKA B.: **Komputerowe bazy danych dostępne w Polsce jako źródła informacji o bezpieczeństwie i higienie pracy** 7

W publikacji omówiono problemy związane z nowoczesnym nośnikiem informacji, jaki stanowi baza danych na dysku CD. Omówiono przykłady dostępnych w wybranych polskich instytucjach komputerowych baz danych z dziedziny bezpieczeństwa pracy, ergonomii i dziedzin pokrewnych, w tym bazy opracowane w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy. Podano przykłady dokumentów zawierających opisy różnych baz danych oraz możliwości kontaktu z wymienionymi w artykule instytucjami.

GRYZ K., KARPOWICZ J.: **Źródła pól elektromagnetycznych – monitory ekranowe** .. 13

Wyjaśniono zagadnienia związane z ekspozycją na pola elektromagnetyczne wytwarzane przez monitory ekranowe. Przedstawiono kryteria oceny ekspozycji pracowników wg aktualnie obowiązujących przepisów krajowych oraz opracowane przez TCO i MPR kryteria techniczne do oceny monitorów uwzględniające pola elektromagnetyczne i metodykę prowadzenia pomiarów. Zaprezentowano wyniki własnych badań pól elektromagnetycznych na przykładzie kilku współcześnie eksploatowanych monitorów z lampą kineskopową (CRT) i ciekłokrystalicznych (LCD). Wykazano, że z uwagi na niskie poziomy pól elektromagnetycznych wytwarzanych przez monitory nie ma potrzeby specjalnego ograniczania ekspozycji pracowników i nie ma uzasadnienia do prowadzenia pomiarów pól elektromagnetycznych na stanowiskach pracy przy monitorach.

SIKORA J., KOSAŁA K.: **Rozwiązania ograniczające hałas uderzeniowy prasy mechanicznej** 21

W artykule przedstawiono opracowane, zaprojektowane i wdrożone do prasy doświadczalnej zabezpieczenie przeciwhałasowe zmniejszające emisję hałasu uderzeniowego prasy mechanicznej z ręczną lub półautomatyczną obsługą. Zaprezentowane rozwiązania ograniczają z dobrym skutkiem hałas uderzeniowy, zarówno podczas procesu wykrącania jak i tłoczenia, nie utrudniając przy tym obsługi prasy. Po dokonaniu niewielkich modyfikacji, mogą być adaptowane do innego typu pras z ręczną obsługą.

BROCHOCKA A., MAJCHRZYCKA K., DOMARADZKA S.: **Warunki aktywacji elektrostatycznej włókien pneumatycznych a ich trwałość** 26

W artykule przedstawiono charakterystykę filtracyjną elektretowych włókien pneumatycznych otrzymanych z dwóch wyłaczarek współpracujących jednocześnie. Przeprowadzono badania wpływu efektu elektryzowania różnoimiennego z wykorzystaniem wyładowań koronowych na właściwości filtracyjne pneumatycznych włókien. W celu ustalenia warunków aktywacji elektrycznej odnoszących się do wszystkich wytwarzanych włókien opracowano i wykonano próby z wykorzystaniem trzech sposobów nanoszenia aktywacji elektrycznej: przy urządzeniu odbiorczym, pod głowicami oraz równocześnie przy urządzeniu odbiorczym i pod głowicami. Wyniki badań zaprezentowano graficznie w postaci krzywych obrazujących zmiany średniej wartości penetracji aerozolu NaCl w czasie przechowywania oraz wybrano optymalny sposób nanoszenia ładunków decydujących o właściwościach filtracyjnych elektretowych włókien pneumatycznych.

ABSTRACTS

PIETRZAK L.: **Review and analysis of occupational accident models (1)** 3

This article presents basic models of occupational accidents, which explain the formation process of an accident event and which describe the course of an accident and its effects. Also presented are methods for modelling accident sequences and situations. Part 2 will present models used to analyse accidents and models used for statistics.

SZCZEPANOWSKA B.: **Computer databases accessible in Poland as information sources on occupational safety and health** 7

This paper presents problems connected with a modern source of information – a database on a CD. Examples of databases on occupational safety and health, ergonomics and related subjects, which are available in selected institutions, are discussed. Special stress is put on databases of the Central Institute for Labour Protection in Warsaw. Examples of documents containing descriptions of many databases are given as well as information how to get in touch with the institutions mentioned in the article.

GRYZ K., KARPOWICZ J.: **Sources of electromagnetic hazards – computer monitors** 13

Issues concerning exposure to electromagnetic fields when operating computer monitors are explained. The paper also presents occupational exposure evaluation criteria established by current Polish regulations, TCO and MPR technical limits for evaluating electromagnetic fields emitted by monitors, and measurement methodology. Results of investigations conducted by authors are shown using some currently used CRT and LCD monitors as examples. It is shown that as electromagnetic fields emitted by monitors are weak it is not necessary to specially limit workers' exposure or to measure electromagnetic fields at work stands near monitors.

SIKORA J., KOSAŁA K.: **Solutions reducing press impact noise** 21

The paper presents material-construction solutions reducing impact noise emission in a mechanical press. Results of noise measurements after practical application of noise protections are described.

BROCHOCKA A., MAJCHRZYCKA K., DOMARADZKA S.: **Conditions of electrostatic activation of melt-blown filter materials and their stability** 26

This paper presents the filtration characteristics of electret melt-blown filter materials produced by simultaneous blowing of polymer melt from two extruders. The conditions of electrostatic activation were optimized with the corona discharge method regarding filtration efficiency and durability properties in time and homopolarity. Filtration efficiency measurements showed that a filter material electrified with homopolar charges assures the lowest fall of protection efficiency of respiratory protective devices as opposed to a filter material electrified with heteropolar charges.